

årsplan for rustadskogen barnehage

i jubileumsåret

2008

www.rustadskogen.barnehage.no

innhold:

1. informasjon om rustadskogen barnehage
pedagogisk plattform
2. årsplanen
de syv fagområdene
5. "lek er ramme alvor!"
barns medvirkning
6. hverdagsaktiviteter i rustadskogen barnehage
7. våre satsingsområder for 2008
8. prosjekt / temaarbeid / dokumentasjon i
hverdagen
foreldresamarbeid
9. samarbeidspartnere

informasjon om rustadskogen barnehage

Rustadskogen barnehage ble bygget av Rustad vel i 1978, og overtatt av Ås kommune 1.1.1988.

Barnehagen ligger fredelig til i et boligområde innerst i en blindvei, altså uten gjennomgangstrafikk.

Vi har et stort og variert uteområde med mye skog både innenfor og utenfor gjerdet, og masse flotte muligheter for god lek og flotte turer i skogen.

Rustadskogen er en heldagsbarnehage med to avdelinger, hver avdeling har plass til 18 barn i alderen 2-6 år. Fra høsten 08 er planen å også tilby plass til barn fra 1 år.

Avdelingene er: Hestehov: 15 barn, 3 voksne 64962682
 Blåklokke. 17 barn, 3 voksne 64962683

Styrer Tone Vik, tone.vik@as.kommune.no, 64962681 / 90869500

pedagogisk plattform

De kommunale barnehagene i Ås lar seg inspirere av en pedagogisk retning som har sitt utspring i Reggio Emilia i Nord-Italia.

barnesyn - kunnskapssyn

Vi har tro på at barn er ressurssterke, nysgjerrige, aktive, skapende og forskende. I samspill med andre og miljøet rundt tilegner de seg kunnskap, holdninger og ferdigheter.

voksenrollen

Vi gir barna varierte erfaringer og utfordringer tilpasset barnas behov og forutsetninger. Vi lytter og lar oss inspirere av barnas nysgjerrighet og spørsmål. Vi gir ikke ferdige løsninger og svar, men undrer oss sammen med barna. Vi holder liv i barnas spørsmål, studerer hvordan barna søker svar og utfordrer barnas tanker.

fysisk miljø

Barnehagens fysiske miljø tilrettelegges slik at det utfordrer barna og skaper nysgjerrighet, gir opplevelser og støtter barna i deres utvikling og læring.

pedagogisk dokumentasjon

Pedagogisk dokumentasjon bruker vi for å synliggjøre og vurdere egen praksis, planlegge prosjekt- og temaarbeid og gi foreldrene mulighet til innsyn og innflytelse. Ved å gjøre dokumentasjonen tilgjengelig for barna anerkjenner og støtter vi barnas initiativ, tanker og innspill.

Dokumentasjon kan hjelpe oss til å bli bedre pedagoger, bli bedre til å møte barna, bli bedre til å lytte til barna og forstå dem bedre.

Årsplanen bygger på Lov om barnehager og **Rammeplanen**- som er en forskrift til loven.

Rammeplanen sier hva barnehagen skal inneholde og henvender seg til personalet i barnehagen. Den angir forpliktende mål, krav til kvalitet og hovedelementer i barnehagens virksomhet.

Årsplanen er en informasjon om barnehagens pedagogiske arbeid, og den skal fungere som et arbeidsverktøy for personalet.

Den er også grunnlag for kommunens tilsyn med barnehagen.

Innholdet i barnehagen skal bygge på et helhetlig læringssyn hvor lek, omsorg og læring står sentralt, samt de syv fagområdene i rammeplanen:

- kommunikasjon, språk og tekst
- kropp, bevegelse og helse
- kunst, kultur og kreativitet
- natur, miljø og teknikk
- etikk, religion og filosofi
- nærmiljø og samfunn
- antall, rom og form

Disse fagområdene skal naturlig flettes inn i de daglige aktivitetene i barnehagen:

- **kommunikasjon, språk og tekst**

Tidlig og god språkstimulering er en svært viktig del av barnehagens innhold, og noe vi vil legge spesiell vekt på i Rustadskogen barnehage.

Barna skal få samtale om opplevelser, tanker og følelser, noe som er nødvendig for utvikling av et rikt språk.

SPRÅK skal altså være en innarbeidet og naturlig del av dagliglivet i Rustadskogen barnehage. Vi skal ha lesestunder, lage historier sammen og legge vekt på innlæring av sanger, rim og regler. Personalet er viktige som språklige forbilder.

Vi vil at barna skal få et positivt forhold til tekst og bilde, og vil at barna skal bli kjent med bøker, sanger, media osv.

Vi skal leke med ord, bruke nye og spennende begreper i de daglige aktivitetene. Slik lærer barna å lytte til lyder og rytme i språket, og også bli fortrolige med symboler som tallsiffer og bokstaver.

Vi vet at språkstimuleringen utvikler seg underveis. Vi skal øve på å bruke språk for å uttrykke følelser, ønsker og erfaringer.

- **kropp, bevegelse og helse**

Barna tilegner seg grunnleggende motoriske ferdigheter i småbarnsalderen: kroppsbeherskelse, motoriske og fysiske ferdigheter.

Barn tar ofte kontakt ved hjelp av kroppslige signaler, noe som også har betydning for utvikling av sosial kompetanse!

Vi skal bidra til at barna får en positiv selvoppfatning gjennom fysisk mestring, og at de videreutvikler sin kroppsbeherskelse. De skal få styrke sine grunnleggende bevegelser som å hoppe, løpe, krype, åle, kaste.

Barna skal få gode erfaringer med friluftsliv og uteaktiviteter året rundt og i all slags vær

Barna skal utvikle forståelse og respekt for egen og andres kropp og for at alle er forskjellige.

- **kunst, kultur og kreativitet**

Barnehagen skal gi barna mulighet til å oppleve kunst og kultur, og til selv å uttrykke seg estetisk. Vi opplever samhørighet gjennom å samarbeide om kunstneriske oppgaver og å skape noe felles. Gjennom dette vil barna få muligheter for sansing, opplevelse og kommunikasjon. Dette fagområdet omhandler billedkunst, kunsthåndverk, musikk, dans, drama, språk og litteratur.

Vi skal bidra til at barna får styrket sin kulturelle identitet og sitt personlige uttrykk. De skal ta i bruk fantasi, kreativ tenkning og skaperglede!

For å oppnå dette, må vi voksne ha et bevisst forhold til samspillet mellom kunst, kultur og barnas lek.

Vi må også sørge for at barna til enhver tid har tilgang til bøker, bilder, variert materiale og det verktøy de trenger for å utvikle skapende virksomhet.

- **natur, miljø og teknikk**

Barna skal få kjennskap til og forståelse for planter og dyr, landskap, årstider og vær. Vi skal inkludere friluftaktiviteter og utelek i barnehagehverdagen, slik at barna får respekt for naturen, forståelse for samspillet mellom mennesket og naturen.

Barna skal få oppleve naturen og undres over naturens mangfold. De skal få innsikt i produksjon av matvarer.

Barn skal få erfaring med og kjennskap til dyr og vekster og deres gjensidige avhengighet. Vi skal utnytte nærmiljøet og gi barna mulighet til å iaktta og lære om dyr, fisker, fugler, insekter og planter. I Rustadskogen barnehage er vi spesielt heldige som har vår egen skog!

- **etikk, religion og filosofi**

Barnehagen skal reflektere og respektere det mangfoldet som er representert i barnegruppen. Vi må ta hensyn til barnets forutsetninger og det enkelte hjemms kulturelle og religiøse eller verdimeslige tilknytning.

Religion og livssyn legger grunnlaget for etiske normer. Etikk, religion og filosofi er med på å forme måter å oppfatte verden og menneskene på og preger verdier og holdninger.

Barnehagen skal bidra til at barna tilegner seg samfunnets grunnleggende normer og verdier. Barna skal bli kjent med religion, etikk og filosofi som en del av kultur og samfunn.

Vi voksne må skape interesse for og bidra til forståelse og toleranse for forskjellige kulturer og ulike levesett.

- **nærmiljø og samfunn**

Vi skal styrke barnas kunnskap om og tilknytning til lokalsamfunnet, natur, kunst og kultur, arbeidsliv, tradisjoner og levesett.

Barna skal bli kjent med og delta i samfunnet gjennom opplevelser og erfaringer i nærmiljøet.

Vi voksne må la barna erfare at de er verdifulle og viktige, og at deres valg og handlinger kan påvirke situasjonen for både dem selv og andre.

Vi skal bidra til at de kan forholde seg nysgjerrige og kritiske til det som formidles gjennom mediebildet.

- **antall, rom og form**

Barn er tidlig opptatt av tall og telling, de utforsker rom og form, de argumenterer og leter etter sammenhenger. Gjennom lek, eksperimentering og hverdagsaktiviteter utvikler barna sin matematiske kompetanse. Vi som jobber i barnehagen har et ansvar for å oppmuntre barnas egen utforskertrang og tilrettelegge for tidlig og god stimulering.

I Rustadskogen skal barna føle glede over å utforske og leke med tall, mønster, former, størrelser og mål ved å sortere og sammenligne.

Vi skal resonere og undre oss sammen med barna om likheter og ulikheter, størrelser og antall.

Vi skal stimulere barnas evne til å bruke språket som redskap for logisk tenkning.

Vi skal også legge til rette for at barna gjennom lek og hverdagsaktiviteter får erfaring med forskjellige typer mål, målenheter og måleredskaper og stimulere barna til å fundere rundt avstander, vekt, volum og tid!

Barnas lek og eget initiativ spiller også en vesentlig rolle:

”lek er ramme alvor!”

Barnehageloven, §2 sier: ”Barnehagen skal gi barn muligheter for lek, livsutfoldelse og meningsfulle opplevelser og aktiviteter i trygge og samtidig utfordrende omgivelser”

- alle barn vil leke!

Lek er en svært viktig del av barnekulturen!

I leken utvikler barna språk og sosiale ferdigheter. Leken er nødvendig for vekst og utvikling. Gjennom lek møter barnet verden og seg selv og stimulerer mange ferdigheter, både mentalt og fysisk.

Det er grunnleggende for barns trivsel i barnehagen at de får delta i lek, her legges grunnlaget for læring og sosial kompetanse.

Barn leker med utgangspunkt i sin nysgjerrighet, sine evner og forutsetninger.

Vår oppgave i Rustadskogen barnehage er å legge til rette for variert lek. Innholdet i barnehagen skal inspirere til fantasi, skaperglede og livsutfoldelse.

-Vi skal utvikle et godt lekemiljø for alle barn i barnehagen

-Legge til rette for at det fysiske miljø i barnehagen er tilpasset de ulike aldersgruppene

- Sørge for opplevelser som gir næring til barns lek, slik som turer i skogen, tur til UMB, tur til biblioteket.

Gjennom lek kan barnet også bearbeide vanskelige opplevelser.

Vi skal skape tid og rom for lek, inne og ute, i sol og regn.

barns medvirkning

Barns rett til medvirkning er nå nedfelt i ny barnehagelov og rammeplan. Dette innebærer at barna blir sett, og at deres opplevelser blir bekreftet av de voksne som barna omgir seg med til daglig.

Barns meninger skal tillegges vekt. Barn har rett til å uttrykke seg og få innflytelse på alle sider ved sitt liv i barnehagen.

Barn skal altså ha mulighet til å påvirke sin egen hverdag, og vi voksne har som oppgave å stimulere til dette på best mulig måte.

Medvirkning betyr imidlertid ikke at barn skal bestemme alt. Vi skal utvikle prosjekter og planlegge aktiviteter ut fra barnas undring og utforskertrang. Vi ønsker å ta utgangspunkt i barnas egne uttrykksmåter. Barnas medvirkning må integreres i arbeidet.

Å ta barnas medvirkning på alvor forutsetter god kommunikasjon mellom barna og personalet og god kommunikasjon mellom personalet og foreldrene.

hverdagsaktiviteter i rustadskogen

Omsorg og læring er i stor grad knyttet til våre hverdagsaktiviteter som måltid, påkledning, samling, hvilestund, rydding, lek, hente og bringesituasjon...

Dette er også viktige aktiviteter for små barns læring og utvikling. Det som preger hverdagen til barna vil prege den kunnskap og forståelse som utvikles.

Å gi barn mulighet til å gi og ta imot omsorg er selve grunnlaget for utvikling av sosial kompetanse og et viktig bidrag til livslang læring!

Å møte barn på en omsorgsfull måte krever ansvarsbevisste, nærværende voksne som er engasjerte i hvert barns trivsel og utvikling.

Dagsrytmen:

07.30: barnehagen åpner

08.30-09.00: frokost, medbragt

09.30 kjernetid; aktiviteter, turer, frilek

11.15.. formiddagsmat

12.15 påkledning, utelek. Hvilestund for de som trenger det.

15.00 fruktmåltid

16.30 barnehagen stenger.

Kommentarer:

Måltidene: Under måltidet legger vi vekt på å ha det hyggelig, bruke tid til samtale med barna, og lytte til hverandre. Barna får også øvelse i det vi legger i god folkeskikk; sitte i ro mens de spiser, hjelpe hverandre, takke for maten og vente til de fleste er ferdige med å gå fra bordet.

Av- og påkledning: det er viktig for barnas selvstendighetstrening å kunne kle av og på seg selv, og også for den motoriske utviklingen. Vi bruker god tid på dette, slik at de får et positivt forhold til å kle på seg. Det er utrolig hvor mye de klarer selv, og de blir veldig stolte når de får skryt for det. Vi voksne vet at dette er en fin sjanse til nær og positiv kontakt.

Lek inne og ute: barn skal få tid og ro til lek, som er deres hovedbeskjeftigelse. Vi voksne observerer leken som fpregår på barnas eget initiativ. Vi hjelper til hvis det stopper opp og passer på at alle barna er med i positiv og utviklende lek. Vi deltar i leken ved behov. (se mer i eget kapittel om lek)

"grupper på tvers" ..

Hver torsdag har vi aktiviteter med grupper på tvers. Det er **regnbue** som består av de eldste barna, **tusenbein** som er de mellomste og **marihøne** som er de yngste. I månedsplanen står det mer om de ulike aktivitetene fra uke til uke.

fellessamling..

Hver fredag har vi fellessamling som ledes av styrer.

Da samles alle barna i hele barnehagen på Blåklukke, hvor det er piano. Nå har barnehagen også ny gitar! Vi synger og øver på rim og regler, noen har lyst til å fortelle noe "til alle", noen har lyst til å fremføre noe alene! Det er fin trening.

Fellessamlingen styrker fellesskapsfølelsen i barnehagen, og bidrar til at "alle kjenner alle". Dessuten er det en hyggelig avslutning på uken. Etter fellessamlingen er det formiddagsmat med grove rundstykker som vi baker selv hver fredag. Det er stas!

6

våre satsingsområder for 2008:

barna får systematisk språk-og begrepsopplæring:

- Småbarnsalderen er den grunnleggende perioden for utvikling av språket.
- Barna får ta del i lese- og skriveforberedende aktiviteter.
- Vi har daglig samling hvor språk og litteratur står i fokus.
- Systematisk språk og begrepsinnlæring er integrert i barnehagens pedagogikk.
- Vi deler barnegruppen inn etter alder og modenhet.
- Vi bruker "snakkepakken" aktivt!
- Barna blir kjent med ulike eventyr og fortellinger som redskap for sin egen språkutvikling.
- Vi har opplegg tilpasset de ulike behovene blant barna.

barna utvikler matematisk kompetanse:

- Barna skal få gleden av å gjøre seg kjent med tall og former, og tilegne seg ulike matematiske begreper. (større, mindre, lik, avstand, først, sist, foran, bak..)
- Barna skal bli kjent med ulike størrelser og former ved å sammenligne og sortere.
- Personalet er bevisst på å bruke matematiske begreper i det daglige arbeidet. (hvor mange barn er det på kjøkkenet nå? - hvor mange rundstykker får vi plass til på ett brett?)

barna opplever et inspirerende og utforskende læringsmiljø:

- Materiale og utstyr plasseres synlig og tilgjengelig for barna.
- De ulike rommene i barnehagen inspirerer barna på en positiv måte til undring og utforsking – også uterommet!
- Vi observerer og dokumenterer barnas bruk av materiale og utstyr
- De voksne har kunnskap om Reggio Emilias barnesyn og betydningen av det fysiske miljø
- Personalet er utforskende og aktivt sammen med barna og fungerer som inspiratorer.
- Alle barna føler seg trygge på de andre barna og på de voksne

barns medvirkning:

- Barna opplever utfordringer og medvirkning etter alder og modenhet.
- Barna opplever anerkjennelse for den de er og det de vil.

- De voksne tar barnas ideer og deres initiativ på alvor
- Vi gir barna mulighet for å ta egne valg

7

prosjekt / temaarbeid / dokumentasjon i hverdagen

I tråd med Reggio Emilia-filosofien ønsker vi å legge vekt på det barna selv er opptatt av og fordype oss i det.

Det kan bli et helt lite – eller stort- prosjekt!

Det kan være en stor eller liten utfordring, noe en har opplevd, sett på tur i skogen eller andre steder. Vi tar barnas interesser på alvor og utforsker det.

Så synliggjør vi dette ved å tegne eller ta bilder, undersøke etter beste evne.

Vi samarbeider, og barna lærer selv både å formidle og å samarbeide.

Pedagogisk dokumentasjon forteller oss noe og gir oss muligheten til å reflektere.

”Se hva jeg kan”- vi dokumenterer med bilder og fortellinger. Viktig for utviklingen!

Alle barna har sin egen perm som vi fyller med dokumentasjon etter hvert som tiden går i barnehagen.

foreldresamarbeid

Det er foreldrene som har ansvar for barnas oppdragelse. Barnehagen skal være et kompletterende miljø til hjemmet. Foreldre og barnehagens personale har et felles ansvar for barns trivsel og utvikling. Personalet og foreldrene må være åpne og ha et gjensidig tillitsforhold seg imellom.

Foreldrene får informasjon om barnehagen gjennom:

- Informasjonsskriv og vedtekter når barnet begynner i barnehagen
- Foreldremøte om høsten etter at tilvenningen er over
- Informasjonsskriv ved behov
- Månedspan fra styrer og pedledere
- Foreldresamtale høst og vår med de pedagogiske lederne
- Oppslag på veggen i gangen
- Årsplanen

Det er fint om dere:

- gir beskjed tidligst mulig hvis barnet ikke kommer i barnehagen.
- Leser vedtektene og årsplanen, og følger med på månedspanen
- På en tydelig måte merker barnas klær og sko.
- Passer på at det er nok skiftetøy i kurven på barnas plass.
- Passer på at 6-åringene har en ryggsekk som er slik at de selv kan bære den på tur
- Kommer med konstruktive tilbakemeldinger til oss.

For å sikre samarbeid med barnas hjem sier Lov om barnehager §4 at hver barnehage skal ha et foreldreråd og et samarbeidsutvalg (SU)

Foreldrerådet er de foresatte til alle barna i barnehagen. De skal fremme felles interesser og bidra til et godt klima mellom foresatte og barnehagen.

Samarbeidsutvalget er valgt med like mange foreldre (2) som representanter for personalet, (2) for et år av gangen. Styrer er sekretær for SU.

8

samarbeidspartnere

Grunnskolen- barnehage og skole skal sammen legge til rette for at barns overgang til skolen blir best mulig. Siste halvår før skolestart legger vi ekstra vekt på at 6-åringene skal øve på å arbeide sammen i gruppe, løse oppgaver på egen hånd, kanskje bli mer selvstendige, og oppfatte beskjeder.

TRAS står for **Tidlig Registrering Av Språkutvikling** og er et nyttig verktøy for oss, TRAS er en kartleggingsmetode som er utviklet for barnehagen.

Det observeres ut fra 8 ulike områder som er viktige for språkutviklingen.

Helsestasjonen- vi kan bruke deres kompetanse for eksempel i spørsmål om kosthold og ernæring, vi kan også få representanter fra helsestasjonen til å komme på et foreldremøte og snakke om et tema som angår alle småbarnsforeldre.

Pedagogisk-psykologisk senter (PPS)- vi har et nært og godt samarbeid med PPS, de kan veilede oss i spørsmål om enkeltbarn eller barnegrupper, de kan også komme til faste tider og ha spesialtid med enkeltbarn ved behov. For tiden er det Ragnhild Hovin og Kjellaug Gjærum som er en del hos oss.

Ås Videregående Skole- vi tar imot elever derfra med jevne mellomrom, de er hos oss en gang pr uke i fem uker hver.

NAV- vi har også et samarbeid her.

